

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/105/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200393
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8818200393.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košča a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Milan Majerníka, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: PG. C., H.. XX.X.XXXX, R. C. D.Á. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 5.867,49 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 5Csp/16/2018-122 zo dňa 4. júna 2018, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t. j. o splatnosti prisúdených nárokov, o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o náhrade trov konania.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) v konaní o zaplatenie 5.867,49 eur s príslušenstvom rozhodol tak, že:

„Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.801,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.801,88 eur od 7.1.2018 do zaplatenia, a to všetko mu povoľuje uhradiť v 70,- eurových mesačných splátkach, splatných vždy do každého 25. dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietla.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 23 %.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.“

2. Okrem iného v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok, bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu. Preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 9.2.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a z tejto zmluvy ďalej vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver za nasledovných podmienok: výška úveru 7.000,- eur, úroková sadzba 11,90 % ročne, poplatok za poskytnutie úveru 350,- eur, poplatok za poistenie 2,45 eur mesačne, výška mesačnej splátky 100,07 eur, splatnosť prvej splátky 20.2.2015, počet splátok 120, deň splatnosti 20. deň kalendárneho mesiaca, konečná splatnosť 20.1.2025, RPMP 14,24 %, priemerná RPMP 11,25 %, celková čiastka na zaplatenie 12.358,40 eur. Žalovaný uhradil celkovo 3 198,12 eur.

4. Ďalej uviedol, že v súvislosti s uvádzanými ustanoveniami Zákona o spotrebiteľských úveroch, údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve zo dňa 9.2.2015 nezodpovedali požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Ak totiž Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k)), zákona o spotrebiteľských úveroch. Takéto náležitosti sú obligatórnymi a v prípade absencie uvedených náležitostí je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že bez akýchkoľvek pochybností musí byť ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a o poplatkoch, súvisiacich s úverom. Žalobca pritom, ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje vo výške úrokov a poplatkov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe sa súd prvej inštancie súčasne priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku.

5. Prvoinštančný súd dospel na základe vyššie uvedených a aj iných poznatkov k záveru, že formulárová zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.2.2015 neobsahuje údaj o splatnosti splátok, 1. splátky, iných poplatkov a konečná splatnosť úveru z dôvodu absencie týchto údajov v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, podpísanej oboma účastníkmi zmluvného vzťahu tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka uvedenej RPMP táto bola v predmetnej zmluve uvedená vo výške 14,24 %, pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 14,73 %. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMP v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku. Žalobca totižto do výpočtu nezarátal poplatok za poistenie ako doplnkovú službu. Zo samotného formulára úverovej zmluvy nevyplýva, že sa jedná o dobrovoľnú službu, ktorá nemá byť súčasťou RPMP. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/6/2017 a Krajského súdu v Žiline, 11Co/98/2017, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1Co/38/2017 v obdobnej veci žalobcu. Podľa názoru súdu poisťné malo byť zahrnuté do RPMP, a teda celkových nákladov spotrebiteľa, pretože nešlo o dobrovoľnú doplnkovú službu. Žalobca nepreukázal, že išlo o dobrovoľnú doplnkovú službu, a že bez takejto doplnkovej služby by bol žalovaný získal spotrebiteľský úver za ponúkaných podmienok.

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v danom prípade má tak žalobca nárok iba na istinu úveru bez úroku z uvedených dôvodov, a že ide o spotrebiteľský úver bez úrokov a bez poplatkov. Úhrady žalovaného predstavovali sumu 3.198,12 eur, a preto ho súd prvej inštancie zaviazal na úhradu nesplatennej istiny v sume 3.801,88 eur a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

7. Taktiež poukázal na to, že žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, a preto ho zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,05 % ročne, ktorá je v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády, zo sumy žiadanej istiny úveru. Do sféry dispozície žalovaného sa zosplatenie dostalo dňa 2.1.2018, pričom žalobca poskytol žalovanému lehotu na plnenie do 6.1.2018 a žalovaný sa do omeškania dostal najneskôr 7.1.2018, preto súd žalobcovi priznal uvedený nárok od žiadaného dňa.

8. Taktiež súd prvej inštancie sa podrobne venoval otázke splatnosti dlžnej sumy. Poukázal, že žalovaný je živnostník, jeho čistý mesačný príjem predstavuje od 650,- do 700,- eur, je ženatý, manželka

je momentálne na materskej dovolenke a má vyživovaciú povinnosť voči dvom maloletým deťom. Vzhľadom na sociálnu a finančnú situáciu žalovaného súd mu povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach po 70 eur mesačne. Poukázal na to, že síce jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zosplateniu dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň však zohľadnil, že jediným príjmom celej rodiny žalovaného je suma okolo 700,- eur, pričom má vyživovaciú povinnosť k dvom maloletým deťom. Žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

9. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, pričom určil pomer úspechu a neúspechu. Žalobcov úspech celkovo predstavoval 61,45 % a neúspech 38,55 %, a po odpočítaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 23 %, ktorú náhradu mu súd v uvedenom rozsahu aj priznal s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalobca písomným podaním zo dňa 16.7.2018. Odvolanie podal v časti výroku rozsudku o splatnosti prisúdených nárokov, o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o nároku na náhradu trov konania, ktoré priznal iba v rozsahu 23 % žalobcovi.

11. Pokiaľ sa týka prvého odvolacieho dôvodu uviedol, že súd prvej inštancie konštatoval, že úverová zmluva nebola uzavretá v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., pretože neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Poukázal na to, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP a OP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú v OP a VOP. Má za to, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky a uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytla spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, v ktorej uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Žalobca súčasne poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2018, č. k. 3Cdo/146/2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 4Cdo/211/2017 z 23.4.2018, ktorý vo veci žalobcu Prima banka Slovensko, v ktorých posudzoval obdobnú úverovú zmluvu ako je zmluva, z ktorej vyplýva nárok uplatnený v tomto konaní, pričom uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v týchto rozhodnutiach, že nie je potrebné aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej, ktorej anuitnej splátky. Taktiež konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, že zmluva bola uzatvorená podľa tohto ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. a nie je možné od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Z toho vyplýva, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice.

12. Taktiež odvolateľ poukázal, že tvrdenie súdu, že do výpočtu RPMP malo byť započítané poistné, pretože zo samotného formulára úverovej zmluvy nevyplýva, že sa jedná o dobrovoľnú službu, ktorá nemá byť súčasťou RPMP, toto považuje za neprávne. Žalobca poskytuje úvery aj bez poistenia, a to za rovnakých podmienok ako s poistením, teda poistné nebolo povinné, a teda správne nemalo byť započítané do celkových nákladov spotrebiteľa. Povinnosť uzavrieť poistenie úveru nevyplýva zo zmluvy ani žiadneho iného dokumentu banky, nakoľko daná povinnosť neexistuje. Je len na rozhodnutí dlžníka, či poistenie uzavrie alebo nie. Súd do celkových nákladov a do výpočtu RPMP započítaval aj poistné, čo je v rozpore so zákonom a na základe uvedeného dospel k nesprávnemu záveru, že suma celkových nákladov a RPMP sú v zmluve uvedené nesprávne. Žalovaný sa rozhodol uzavrieť poistnú zmluvu, ktorá bola následne zakomponovaná do úverovej zmluvy zo dňa 8.12.2014. Žalobca má za to, že pokiaľ súd nepovažoval návrh za neúplný, t. j. dojednané poistenie považoval za nepreukázané, mal žalobcu vyzvať na jeho doplnenie.

12. V ďalšom žalobca namietal povolenie splátok žalovanému splácať dlh v splátkach vo výške 40,- eur mesačne a k tomu žalobca uviedol, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal komplexne majetkovými pomermi žalovaného, pretože neboli preukázané žiadne okolnosti na strane žalovaného,

ktoré by odôvodňovali priznanie plnenia v splátkach. Podľa názoru žalobcu súd svojvoľne rozhodol bez náležitého odôvodnenia, pričom priznanie dlhu v splátkach je výnimočným oprávnením. Má za to, že žalobca má právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote a je potrebné rešpektovať zásadu spravodlivosti uvedenú v článku 2 ods. 1 CSP. Žalobca má za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky. Taktiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný neprejavil žiadnu snahu svoj záväzok aspoň čiastočne plniť.

12. Žiadal preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, tiež aby žalobcovi priznal náhradu trov konania, ako aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku.

13. K podanému odvolaniu žalobcom sa žalovaný nevyjadril.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 C.s.p.). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods.2, § 219 ods. 1, 3 C.s.p.). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 C.s.p.) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

17. V odvolacom konaní posúdil odvolací súd relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

18. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Jedným z argumentov v preskúmvanej veci, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o tom, že je potrebné považovať spotrebiteľský úver, poskytnutý žalovanému na základe uzatvorenej zmluvy, za bezúročný a bez poplatkov, bola absencia obligatórnej zákonom stanovenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neuvedením výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

20. Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávnej interpretácie inak správne použitej právnej úpravy, týkajúcej sa vymedzenia splátok úveru ako jednej z podstatných náležitostí spotrebiteľských zmlúv o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.

21. Európsky súdny dvor v rozsudku z 9.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti E. C. (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzobami

úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

22. Odvolací súd sa preto v tejto časti nestotožňuje s prijatým právnym záverom súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru z dôvodu neuvedenia výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. Pre potvrdenie tohto svojho stanoviska poukazuje odvolací súd na právny názor prijatý Najvyšším súdom Slovenskej republiky k výkladu sporného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel ako dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,“ je za použitia eurokonformného výkladu možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

23. V tejto súvislosti odvolací súd pre potvrdenie prezentovaného právneho názoru poukazuje aj na relevantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa predmetnej právnej otázky (Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie sp. zn. 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018; uznesenie sp. zn. 3Cdo/45/2018 zo dňa 22.11.2018; uznesenie sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018; uznesenie sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018; uznesenie sp. zn. 4 Cdo 65/2018 zo dňa 26.09.2018 uznesenie sp. zn. 4 Cdo 187/2017 zo dňa 23. apríla 2018; uznesenie sp. zn. 4 Cdo 211/2017 zo dňa 23.4.2018; uznesenie sp. zn. 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018; uznesenie sp. zn. 7 Cdo 98/2018 zo dňa 30.01.2019).

24. Napriek tomu, že odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov posúdil odvolacie námietky žalovaného v tejto časti za dôvodné a nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvej inštancie, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vo zvyšnej časti, vzhľadom na ostatné dôvody rozhodnutia, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver, svoje rozhodnutie odôvodnil riadne a v rozhodnutí sa vysporiadal s podstatnými argumentmi. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia v tejto časti prvoinštančným súdom, na

ktoré v plnom rozsahu odkazuje, považujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti za vecne správne vo výroku rozsudku, v rátane časti jeho dôvodov. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza:

25. Zvýšená miera ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany sa v prípade uzavierania zmlúv o úvere odzrkadľuje v rámci ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Za účelom zabezpečenia čo najvyššej miery informovanosti spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom, zákonodarca stanovuje obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako už bolo konštatované, upravené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

26. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná vec sa týka sporu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie správne podrobil súdnej kontrole zmluvné ustanovenia tak podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj podľa spomínaných ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch a správne vyhodnotil, že uvedená zmluva neobsahuje všetky náležitosti v zmysle cit. zákona. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožňuje. Pre naplnenie účelu zákona o spotrebiteľských úveroch je nevyhnutné, aby spotrebiteľ si bol vedomý rozsahu svojho záväzku už v čase podpisu zmluvy. K uvedeniu obsahovej náležitosti, vyžadovanej ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, odvolací súd uvádza, že nemožno termín konečnej splatnosti úveru nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných mesačných splátkach. Z uzatvorenej zmluvy vyplýva, v akých splátkach mal žalobca poskytnuté úvery platiť, okrem tejto náležitosti však zákon o spotrebiteľských úveroch vyžadoval aj uvedenie termínu konečnej splatnosti. Účelom úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch bolo vyjasniť postavenie spotrebiteľa, teda dať mu informáciu o tom, dokedy bude zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou trvať. Teda je potrebné tento termín konečnej splatnosti úveru uviesť minimálne v rozsahu mesiaca a roka a pokiaľ sa takýto údaj v uzatvorenej zmluve neuvádza, správny je záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f/, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.).

27. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu, že predmetná zmluva má všetky podstatné náležitosti, nakoľko ich neoddeliteľnou súčasťou sú aj zmluvné dojednania, odvolací súd uvádza, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať podstatných náležitostí zmluvy (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru), keďže tieto informácie sa musia povinne uvádzať spotrebiteľovi už v predzmluvnom formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 ZoSU), a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich aj priamo v zmluve.

28. Okrem toho tiež platí, že stanovenie časti obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky, nemôže byť ani neprimerane všeobecné (nestačí iba zmienka o obchodných podmienkach), pretože ak má byť súčasťou zmluvy (ako prejavu vôle), platia preňho, ak sa s ním majú spájať právne účinky, rovnaké pravidlá ako aj pre iné právne úkony. Časť obsahu zmluvy, ktorú tento odkaz určuje (poukazom na obchodné podmienky), by sa mala preto stanoviť konkrétne (určite a zrozumiteľne, § 37 ods. 1 OZ) tak, aby bolo zrejmé, úpravu ktorej časti zmluvy (práv a povinností) treba hľadať a vykladať na inom mieste (napr. v obchodných podmienkach), písomne (§ 9 ods. 1 ZoSU), a zároveň aj nie menším písmom ako iná časť takejto zmluvy (§ 53c OZ). V tomto prípade tomu tak nebolo.

29. V tejto súvislosti súd tiež pripomína, že určitosti a zrozumiteľnosti zmluvy o úvere ako dvojstranného právneho úkonu nesvedčí ani rozsiahlosť a neprehľadnosť textu obchodných podmienok, napísaná drobným písmom so súčasným zakomponovaním viacerých podstatných zmluvných náležitostí zmluvy o úvere na ich viacerých miestach. Inými slovami vo vzťahu k ich platnosti odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade konfliktu záujmov spotrebiteľa a jeho zmluvného partnera je potrebné poskytnúť vyššiu mieru ochrany spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane. V kontexte s týmto princípom je potrebné posúdiť aj úverové zmluvné podmienky. Tie zásadne nesmú slúžiť tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl zmluvný partner spotrebiteľa podmienky, ktoré sú podstatné, a o ktorých môže predpokladať, že uniknú jeho pozornosti. Pokiaľ tak učiní, čo sa stalo aj v tomto prípade, spreneverí sa princípu dôvery, a preto takému jednaniu nemožno priznať právnu ochranu pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

31. Odvolací súd ďalej uvádza, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že výška RPMN v zmluve nezodpovedá skutočným nákladom na poskytnutý úver v dôsledku nezapočítania odplaty za poskytnutie služby - poisťné na základe dohody o poskytovaní služieb, čo má taktiež za následok skutočnosť, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Je pritom nepochybné, že náklady súvisiace s touto „službou“, boli veriteľovi známe už v čase uzavretia zmluvy a nič teda nebránilo ich zahrnutiu do výpočtu celkových nákladov úveru. Odvolateľom predostretý (gramatický) výklad ustanovenia § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. založený na tvrdení, že predmetná služba nie je podmienkou získania úveru, je svojim formalizmom v príkrom rozpore s celkovým zmyslom právnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Žalobca, ktorého v tomto smere zaťažuje dôkazné bremeno, však ani nepreukázal, že v procese uzatvárania zmluvy o úvere skutočne nedošlo k viazaniu jej uzatvorenia na predmetnú „službu“. Takéto konanie veriteľa vo svojich dôsledkoch smeruje k neprimeranému pôsobeniu na spotrebiteľa, aby prijal ďalšie záväzky, prostredníctvom ktorých si (veriteľ) zabezpečuje takú výšku návratnosti úveru, ktorá je v rozpore s právnymi predpismi. V zmysle rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ je pritom za nekalú potrebné považovať prax, ktorá vytvára dojem, že ponúka spotrebiteľovi vedľajšiu službu, pričom však odplata za túto službu je súčasťou celkových úverových nákladov spotrebiteľa a veriteľ ňou v skutočnosti podmieňuje poskytnutie spotrebiteľského úveru. Nekalou obchodnou praxou je tiež prezentovanie zmluvy o spotrebiteľskom úvere a druhej zmluvy ako nezávislých transakcií. Napokon, aj samotná neprimeranosť odmeny za službu, ktorá nie je hlavným predmetom zmluvy, môže za určitých podmienok (pri neposkytnutí jasných a zrozumiteľných informácií) spôsobiť nekalosť obchodnej praxe (viď napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-26/2013 E. B. E. Q.).

32. Podľa § 2 písm. h) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

33. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

34. Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že zmluva o úvere musí obsahovať celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmysle ustanovení § 2 písm. h) ZoSÚ sa pod celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, t.j. nestačí len uviesť samostatne celkovú výšku úveru a celkové náklady spotrebiteľa, ale je potrebné, aby bol v zmluve explicitne vyjadrený aj ich súčet. Napriek tomu, že ide o jednoduchú matematickú operáciu, zákon vyslovene vyžaduje uvedenie nie len celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov, ale aj ich súčtu, preto pokiaľ zmluva o úvere túto náležitosť neobsahuje, úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ.

35. Súd prvej inštancie taktiež uviedol, že poistenie treba považovať za podmienku uzavretia zmluvy. S týmto názorom sa odvolací súd plne stotožňuje, nakoľko zmluva o úvere nedáva spotrebiteľovi jednoznačnú možnosť zaškrtnúť, či o poistenie vyslovene žiada alebo ho odmieta, ale dáva spotrebiteľovi voľbu len vo vzťahu k druhu poistenia. Ak spotrebiteľ o poistenie nemá záujem, zrejme je potrebné neoznačiť žiadne z políčok, ktoré mu sú dané na výber. Takýto spôsob možnosti odmietnutia poistenia je pre spotrebiteľa zavádzajúci a nejasný, nakoľko v priemernom spotrebiteľovi môže vyvolať dojem, že jedno z políčok musí označiť, čo má za následok vznik poistenia. Spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný a musí mu byť daná jednoznačná možnosť vyjadriť sa, či poistenie schopnosti splácať úver žiada alebo nie. Žalobca takýmto spôsobom zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany a spolieval sa na to, že spotrebiteľ vyplní všetky políčka uvedené vo formulárovej zmluve, vrátane výberu druhu poistenia. V ostatnom období ako súd prvej inštancie v odseku 56 rozsudku odvolací súd odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017 sp.zn. 1Co 38/2017.

36. Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

37. Podľa čl. 5 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5.4.1993, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2.

38. Vychádzajúc z uvedeného má odvolací súd za to, že zmluvná podmienka v podobe možnosti spotrebiteľa uzavrieť poistenie, nebola pre neho vypracovaná dostatočne zrozumiteľne, čo je potrebné vykladať na ľarchu dodávateľa, ktorý túto podmienku koncipoval. Z tohto dôvodu je nutné vychádzať z toho, že uzavretie poistenia bolo podmienkou získania úveru, a preto ak poistné nebolo zahrnuté do výšky RPMN a celkových nákladov spotrebiteľa, resp. následne aj do celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, sú tieto údaje uvedené nesprávne v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSÚ.

39. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že ďalšie žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé prívodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie. Na principiálnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o určenie predmetného úveru za bezúročný a bez poplatkov na základe absencie vyššie uvedených náležitostí, totiž nič nemení ani nesprávny záver súdu prvej inštancie, týkajúci sa neuvedenia výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov, uvedených v § 9 ods. 2 písm.k / zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy

40. Vzhľadom na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje absencia čo len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, ďalšími odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa tejto otázky sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko nie sú spôsobilé zmeniť právny názor odvolacieho súdu o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

41. Napokon, odvolací súd, vysporiadajúc sa s odvolacou námietkou žalobcu, týkajúcou sa umožnenia žalovanému splácať súdom uloženú povinnosť v splátkach, poukazuje na túto mu danú možnosť v odôvodnených prípadoch v zmysle ustanovenia § 232 ods. 3 a 4 CSP, podľa ktorého lehota na plnenie uloženej povinnosti súdom je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

42. Určujúcimi hľadiskami pre aplikáciu citovaného ustanovenia je najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť, ako aj úvaha o možnosti žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok, v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade, vzhľadom na osobné pomery strany sporu príliš ťaživé (R 117/1967).

43. Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na deklarované pomery žalovaného, nepriaznivá sociálna, finančná a osobná situácia, neumožňuje mu uhradiť dlžnú pohľadávku jednorazovo, a odôvodňuje tak možnosť priznania splácania dlžnej sumy v pravidelných mesačných splátkach vo výške primeranej možnostiam a schopnostiam povinného žalovaného, berúc do úvahy dopad splácania dlhu na žalobcu, ktorý je obchodujúcim bankovým subjektom, berúcim na seba riziko nesprávneho odhadu investície v predmetnom úvere. Povolenie mesačných splátok je podmienené ich riadnym a včasným plnením, inak v prípade omeškania žalovaný môže stratiť výhodu splátok a vznikne jej povinnosť zaplatiť dlh naraz.

44. V závere, odvolací súd považuje rovnako rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania za vecne správne, vychádzajúce z ustanovení § 255 CSP, najmä odseku 2, v zmysle ktorého je kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu, ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu vo veci samej. Nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania potom predstavuje vo vyčíslení rozdiel čiastočného úspechu sporových strán v prospech úspešnejšieho

účastníka, ako to vecne správne, vrátane vyčíslenia pomerného nároku, uzavrel súd prvej inštancie v napadnutej časti rozsudku v znení výroku III.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 CSP rozsudok v uvedenej napadnutej časti, vrátane výroku nároku na náhradu trov konania, potvrdzuje ako vecne správny.

45. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, naopak úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli žiadne, preto súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že vyslovil, že sporovým stranám nepriznáva nárok na ich náhradu, čo je v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

46. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2:1. Vychádzajúc z ust. § 394 ods. 1 CSP v zmysle, ktorého ak rozhodnutie súdu nebolo prijaté jednomyselne, sudca, ktorý nesúhlasí s väčšinovým rozhodnutím odvolacieho senátu, alebo s jeho odôvodnením, má právo, aby sa jeho odlišné stanovisko pripojilo k rozhodnutiu, aby sa doručilo stranám. Odvolací súd preto poukazuje, že v danom prípade ide tzv. dissent, ktorým sudca ako člen senátu vyjadril nesúhlas s väčšinovým rozhodnutím v merite veci, avšak tento sudca ako člen senátu nevyužil právo na vypracovanie a následné pripojenie a doručenie odlišného stanoviska.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).